Nacionalinis Egzaminų Centras

Nacionalinio egzaminų centro projektas

„Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas, II etapas“

STANDARTIZUOTŲ TESTŲ ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS SAVIVALDYBĖSE 2014 M.

TURINYS

BENDRA INFORMACIJA TRUMPAI... 3
2014 M. TESTAVIMO GRAFIKAS IR TRUKMĖ 3
2014 M. STANDARTIZUOTŲ TESTŲ VYKDYMO TVARKARAŠTIS 4
BENDRA INFORMACIJA DĖL DUOMENŲ PERDAVIMO 4
1 SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS 5
1.1 NEC ĮSIPAREIGOJA 5
1.2 SAVIVALDYBĖ ĮSIPAREIGOJA 5
2 PASIRENGIMAS 6
2.1 PASIRENGIMO TESTAVIMO VYKDYMUI PROCEDŪROS SAVIVALDYBĖJE 6
2.2 MOKYKLŲ PRISIJUNGIMAS PRIE „KELTO“ SISTEMOS 6
2.3 MOKYKLŲ PRISIJUNGIMAS PRIE „DIVEMO“ SISTEMOS 6
2.4 MOKINIŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS 7
2.5 TESTAVIMO MEDŽIAGA 7
3 TESTAVIMO VYKDYMAS IR ADMINISTRAVIMAS MOKYKLOSE 8
3.1 PASIRUOŠIMAS TESTAVIMUI 8
3.2 BENDROSIOS TAISYKLĖS 8
3.3 MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ DALYVAVIMAS 8
4 TESTŲ ADMINISTRATORIAUS VEIKSMAI M O K Y K L O J E 9
4.1 PASIRUOŠIMAS TESTAVIMUI 9
4.2 MOKINIŲ TESTAVIMO EIGA (TESTO ADMINISTRAVIMAS) 9
5 KLAUSIMYNŲ PILDYMO ADMINISTRAVIMAS 10
6 MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMAS 11
7 DUOMENŲ SUVEDIMAS 11
8 MOKINIŲ IR MOKYKLOS PROFILIŲ SUKŪRIMAS IR PATEIKIMAS 11
8.1 PROFILIŲ KŪRIMO ESMINIAI PRINCIPAI 11
8.2 PROFILIŲ GENERAVIMO GRAFIKAS 12
8.3 PROFILIŲ PATEIKIMAS MOKYKLOMS 12
8.4 PROFILIŲ PATEIKIMAS SAVIVALDYBĖMS 12
9 IŠPLĖSTINĖ SAVIVALDYBĖS ATASKAITA 15

BENDRA INFORMACIJA TRUMPAI...

Savivaldybės ir mokyklos, norėdamos įsivertinti mokinių pasiekimus taikant standartizuotus testus, teikė paraiškas dalyvauti Nacionalinio egzaminų centro (toliau vadinama – NEC) įgyvendinamo projekto „Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas, II etapas“ konkurse „Standartizuotų testų taikymas mokyklose 2014 m.“ Įvertinus paraiškas su savivaldybėmis (savivaldybių administracija) buvo pasirašytos bendradarbiavimo sutartys.

Bendradarbiavimo *tikslas* – šalies, savivaldybės bei mokyklos lygmenyse tobulinti mokinių pasiekimų testavimo procedūras ir plėsti standartizuotų testų duomenų panaudojimo galimybes ugdymo kokybei gerinti.

„Standartizuotų testų taikymas mokyklose 2014 m.“ konkurso tikslas – išsiaiškinti, kaip ES projekto „Standartizuotų mokinių pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo lavinimo mokykloms kūrimas, II etapas“ įgyvendinimo metu sukurti pradiniam ir pagrindiniam ugdymui skirti mokinių pasiekimų testai: skaitymo, rašymo bei matematikos – 4 klasei; skaitymo, rašymo, matematikos ir istorijos – 8 klasei, gali būti racionaliai panaudoti savivaldybių ir mokyklų darbo gerinimui. Tyrimo metu taip pat bus naudojami nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų mokinių klausimynai 4 ir 8 klasei.

2014 M. TESTAVIMO GRAFIKAS IR TRUKMĖ

4 KLASĖ

1 lentelė

Nurodyto dalyko standartizuotas testas/ klausimynas	Testo/ anketos pildymo trukmė	Testavimo data veiksmo tyrime dalyvaujančiose mokyklose	Vertinimo instrukcijų pateikimo KELTAS sistemoje data	Testo paviešinimo data visoms Lietuvos mokykloms KELTO sistemoje
SKAITYMO	45 min.	Balandžio 29 d.	Balandžio 29 d.	Gegužės 6 d.
RAŠYMO	45 min.	Balandžio 30 d.	Balandžio 30 d.	Gegužės 7 d.
MATEMATIKOS	45 min.	Gegužės 6 d.	Gegužės 6 d.	Gegužės 8 d.
KLAUSIMYNAS	20 min.	Pasirinktinai vieną dieną iki gegužės 6 d.		Klausimynas neatveriamas

8 KLASĖ

2 lentelė

Nurodyto dalyko standartizuotas testas/ klausimynas	Testo/ anketos pildymo trukmė	Testavimo data veiksmo tyrime dalyvaujančiose mokyklose	Vertinimo instrukcijų pateikimo KELTAS sistemoje data	Testo paviešinimo data visoms Lietuvos mokykloms KELTO sistemoje
SKAITYMO	60 min.	Gegužės 7 d.	Gegužės 7 d.	Gegužės 12 d.
RAŠYMO	60 min.	Gegužės 8 d.	Gegužės 8 d.	Gegužės 13 d.
MATEMATIKOS	60 min.	Gegužės 13 d.	Gegužės 13 d.	Gegužės 15 d.
ISTORIJA	60 min.	Gegužės 14 d.	Gegužės 14 d.	Gegužės 16 d.
KLAUSIMYNAS	20 min.	Pasirinktinai vieną dieną iki gegužės 14 d.		Klausimynas neatveriamas

2014 M. STANDARTIZUOTŲ TESTŲ VYKDYMO TVARKARAŠTIS

3 lentelė

Nr.	Vykdymo etapas	Data	Pastabos
1.	KELTE patalpinami salptažodžiai mokyklų prisijungimui prie DIVEMO.	Balandžio 7 d.	Šie slaptažodžiai patalpinami kiekvienos mokyklos paskyroje, slaptažodis galioja tik sąrašų tikslinimui.
2.	**Mokinių sąrašų sutikrinimas.** Mokyklos užregistruoja 4-tų ir 8-tų klasių mokinius, kurie atliks standartizuotus testus.	Balandžio 7 d. – 17 d.	Registracija atliekama prisijungus prie DIVEMO sistemos. Sąrašus sutikrina kiekviena mokykla, savivaldybė šių mokinių sąrašų nemato.
4.	**Mokinio kodo suteikimas.** 4-tų ir 8-tų klasių mokiniams suteikiami mokinių kodai.	Balandžio 23 d.	Mokyklai mokinių sąrašai su kodais bus paskelbti per DIVEMO sistemą, kiekvienos mokyklos paskyroje. Savivaldybė šių mokinių sąrašų nemato.
5.	Sistemoje KELTAS pateikiami prisijungimo slaptažodžiai prie DIVEMO sistemos, pateikiama duomenų įvedimo instrukcija ir bendrieji nurodymai testų pildymui.	Balandžio 29 d.	Visų mokyklų slaptažodžiai bei kita informacija bus pateikti KELTO savivaldybės paskyroje.
6.	4 klasės standartizuotų testų įvertinimų suvedimas į DIVEMO sistemą.	Iki birželio 3 d.	Detalesnę lentelę rasite 8.2 punkte.
7.	4 klasės mokinio ir mokyklos profilių gavimas.	Gegužės 14 d. – birželio 4 d.	Profilius per KELTO sistemą gauna ir mokykla, ir savivaldybė.
8.	8 klasės standartizuotų testų įvertinimų suvedimas į DIVEMO sistemą.	Iki birželio 11 d.	Detalesnę lentelę rasite 8.2 punkte.
9.	8 klasės mokinio ir mokyklos profilių gavimas.	Gegužės 22 d. – birželio 12 d.	Profilius per KELTO sistemą gauna ir mokykla, ir savivaldybė.
10.	Išplėstinės ataskaitos savivaldybei pateikimas.	Spalio 20 d.	Savivaldybei ataskaita patalpinama KELTO sistemoje.

BENDRA INFORMACIJA DĖL DUOMENŲ PERDAVIMO

1. Testavimo metu bus naudojamos dvi NEC sistemas – duomenų perdavimo sistema KELTAS ir duomenų įvesties modulis DIVEMO.
2. Prisijungimo prie KELTO sistemos slaptažodis savivaldybėms ir mokykloms galioja vieneriems metams nuo sausio 10 d. iki sausio 10 d. Jūsų turimi slaptažodžiai galios iki 2015 m. sausio 10 d.
3. Prisijungimas prie DIVEMO sistemos galios viso veiksmo tyrimo metu.

KELTO sistemoje bus pateikiami:

4. Nuorodos į DIVEMO sistemą ir prisijungimo prie jos slaptažodžiai (turint nuorodą ir slaptažodį galima bus jungtis tiesiai prie DIVEMO, neprisijungiant prie KELTO).
5. Standartizuotų testų vertinimo instrukcijos (skelbiamos pagal testavimo grafiką; pirma atidengiamos veiksmo tyrimo dalyviams, o vėliau – visoms Lietuvos mokykloms).
6. Detali duomenų suvedimo instrukcija.
7. Atskirų mokinių ir mokyklų pirminės ataskaitos (profiliai).
8. Išplėstinės savivaldybės ataskaitos.

DIVEMO sistemoje bus pateikiami:

1. Mokyklų mokinių sąrašai (sąrašai bus prieinami tik mokykloms, savivaldybių atstovai neturės priėjimo).
2. Mokinių kodai (skirti mokinio identifikavimui be vardo/ pavardės ir sujungimui su to mokinio klausimyno atsakymais).
3. Testų rezultatų įvedimo modulis.

1 SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

1.1 NEC ĮSIPAREIGOJA

1.1.1 Parengti ir pateikti visą reikiamą testavimo medžiagą:

1.1.1.1 4 klasės mokinių pasiekimų testus: skaitymo, rašymo bei matematikos;

1.1.1.2 8 klasės mokinių pasiekimų testus: skaitymo, rašymo, matematikos, istorijos;

1.1.1.3 4 ir 8 klasės mokinio klausimynus.

1.1.2 Parengti ir pateikti *Bendrąją testavimo vykdymo tvarką* (*Pastaba:* tvarka pateikiama šiame leidinyje ir atskiras dokumentas nebus rengiamas).

1.1.3 Parengti ir išsiųsti į savivaldybę specialią formą (programą), skirtą duomenų suvedimui, apdorojimui ir rezultatų apskaičiavimui. Ši programa padės apskaičiuoti ir parengti išsamų kiekvienos mokyklos, kiekvienos klasės ir kiekvieno mokinio mokymosi pasiekimų statistinį aprašą (profilį), kuriame bus vaizdžiai pateikta esminė lyginamoji visų testuojamų dalykų rezultatų informacija.

1.1.4 Mokinių užpildytų klausimynų, perduotų NEC darbuotojams, duomenis suvesti į duomenų bazę ir naudojantis mokinių atliktų testų duomenimis apskaičiuoti įvairius statistinius rodiklius, taip pat ir savivaldybės bei mokyklų sukuriamą pridėtinę vertę.

1.1.5 Savivaldybei pateikti ataskaitą, kurioje bus pateikti tiriamų savivaldybės mokyklų mokinių apibendrinti ir kiekvienos tiriamos ugdymo srities pasiekimai, mokyklų sukuriama pridėtinė vertė, bei duomenys apie mokinių nuostatas. Tiriamos savivaldybės mokinių pasiekimai bus palyginti su šalies atitinkamų klasių bei ugdymo sričių mokinių pasiekimais.

1.1.6 Konsultuoti savivaldybės atstovus, kaip pasirengti testavimui, kaip testus administruoti ir vertinti.

1.1.7 Teikti savivaldybei grįžtamąjį ryšį apie veiksmo tyrimo rezultatus.

1.2 SAVIVALDYBĖ ĮSIPAREIGOJA

1.2.1 **Atlikti mokinių pasiekimų vertinimą naudojant standartizuotus testus:**

1.2.1.1 Užtikrinti, kad savivaldybės mokyklų 4 ir 8 klasėse būtų atlikti testavimai panaudojant visus (visų dalykų) pateiktus standartizuotus įrankius.

1.2.1.2 Laikytis *Bendrosios testavimo vykdymo tvarkos* ir nepažeisti testavimo medžiagos konfidencialumo reikalavimų, užtikrinti gautos testavimo medžiagos konfidencialumą iki atitinkamos medžiagos paskelbimo NEC KELTO sistemoje dienos (žr. 1 ir 2 lentelę).

1.2.1.3 Pagal nustatytą grafiką savivaldybės mokyklose administruoti pateiktus standartizuotus testus laikantis Bendrosios testavimo vykdymo tvarkos bei užtikrinti testų administravimo patikimumą. Esant poreikiui, savivaldybė gali parengti savo testavimo grafiką, tačiau svarbu, jog tokiame individualiame savivaldybės grafike tam tikros klasės ir dalyko testavimo diena nebūtų ankstesnė nei nurodyta NEC pateiktame grafike.

1.2.1.4 Pagal pateiktas vertinimo instrukcijas įvertinti mokinių darbus, suvesti duomenis į NEC parengtas ir pateiktas elektronines formas iki 2014 m. birželio 15 d. (Pasinaudodama specialiai parengta programa, savivaldybė gaus kiekvienos mokyklos, kiekvienos klasės ir kiekvieno vaiko mokymosi pasiekimų statistinius aprašus (profilius)).

1.2.2 **Atlikti mokinių apklausą panaudojant NEC pateiktus klausimynus:**

1.2.2.1 Užtikrinti kad mokiniai užpildytų pateiktus klausimynus.

1.2.2.2 Ant kiekvieno klausimyno tam skirtoje vietoje įrašyti mokinio kodą (tikslesnė informacija bus pateikta Bendroje testavimo vykdymo tvarkoje).

1.2.2.3 Visus mokinių užpildytus klausimynus (be mokinių pavardžių) perduoti NEC duomenų suvedimui ir statistinei analizei.

1.2.2.4 Organizuoti testų rezultatų pristatymus ir aptarimus savivaldybėje, informuoti tikslines grupes apie testų rezultatus.

1.2.3 Iki 2014 m. rugsėjo 30 d. savivaldybės interneto svetainėje paskelbti trumpą ataskaitą (laisva forma) apie standartizuotų testų vykdymą. Viešai turėtų būti skelbiami tik apibendrinti rezultatai.

1.2.4 Užpildyti ir iki 2014 m. spalio 30 d. pateikti NEC trumpą, nustatytos formos (forma bus pateikta) standartizuotų testų panaudojimo savivaldybėje ataskaitą.

2 PASIRENGIMAS

Šiame skyrelyje bus aptarta:

- Pasirengimo testavimo vykdymui procedūros savivaldybėje.
- Mokinių sąrašų tikslinimas.
- Testavimo medžiaga.

2.1 PASIRENGIMO TESTAVIMO VYKDYMUI PROCEDŪROS SAVIVALDYBĖJE

Už standartizuotų testų vykdymą savivaldybių mokyklose atsakingi asmenys turi:

2.1.1 Numatyti testavimo vykdymo tvarką savivaldybės mokyklose (organizavimo modelis, atsakingi asmenys, testavimo administratoriai mokyklose ir pan.).

2.1.2 Numatyti mokinių darbų vertinimo tvarką (organizavimo modelis, atsakingi asmenys, datos ir pan.).

2.1.3 Numatyti mokinių rezultatų suvedimo tvarką savivaldybėje (organizavimo modelis, atsakingi asmenys, datos ir pan.).

2.1.4 Užtikrinti, kad apie vykdomą testavimą būtų informuotos šios tikslinės grupės: mokyklų vadovai, mokytojai, mokiniai, mokinių.

2.1.5 Mokyklas, kuriose mokiniai mokosi rusų ar lenkų mokomąja kalba, informuoti, kad joms bus pateikti standartizuoti testai ir klausimynai atitinkamai rusų/ lenkų kalbomis (išskyrus 8 klasės skaitymo ir rašymo testus, jie bus pateikti lietuvių kalba).

2.1.6 Užtikrinti, kad kiekviena savivaldybės mokykla gautų, jei dar neturi, prisijungimo duomenis ir prisijungtų prie KELTO sistemos.

2.1.7 Susisiekti su mokyklomis ir informuoti jas dėl mokinių sąrašų patikslinimo. Mokinių sąrašus tikslins pačios mokyklos, savivaldybė konkrečių mokinių duomenų nematys. Mokinių, dalyvausiančių testavime, sąrašų tikslinimas bus vykdomas DIVEMO sistemoje. Nuoroda į šią sistemą ir prisijungimo slaptažodžiai bus pateikti mokyklai per KELTO sistemą. Mokyklai bus pasiekiami tik jos mokinių duomenys.

2.1.8 Iki testavimo pradžios savivaldybė turi užtikrinti visos testavimo medžiagos konfidencialumą.

2.2 MOKYKLŲ PRISIJUNGIMAS PRIE „KELTO“ SISTEMOS

2.2.1 Vokai su mokyklų prisijungimo duomenimis prie KELTO sistemos bus perduoti savivaldybėms 2014 metų kovo 28 dienos susitikimo metu. Ant voko bus nurodyta, kuriai mokyklai jis skirtas. Šie prisijungimai skirti tik toms mokykloms, kurios dar neturi savo prisijungimo prie KELTO sistemos.

2.2.2 Savivaldybės turi perduoti vokus nurodytos mokyklos direktoriui ar asmeniui, atsakingam už duomenų tvarkymą sistemoje KELTAS iki 2014 m. balandžio 7 d. Voko turinys yra konfidenciali informacija, skirta tik tai konkrečiai mokyklai.

2.2.3 Mokykloms, kurios jau turi prisijungimus prie KELTO sistemos, esamas slaptažodis galios ir standartizuotų testų vykdymo tikslais.

2.2.4 Mokykla, gavusi voką, jame ras nuorodą į KELTO sistemą, prisijungimo duomenis, darbo su KELTO sistema instrukcijas ir kitą reikalingą informaciją.

2.2.5 Nuoroda į duomenų įvedimo sistemą DIVEMO ir prisijungimo prie jos slaptažodžiai mokyklai bus pateikti KELTE nuo balandžio 7 d.

2.3 MOKYKLŲ PRISIJUNGIMAS PRIE „DIVEMO“ SISTEMOS

2.3.1 Nuoroda į duomenų įvedimo sistemą DIVEMO ir prisijungimo prie jos slaptažodžiai mokykloms bus pateikti KELTO sistemoje.

2.3.2 DIVEMO sistema yra visiškai atskira, nesusijusi su KELTO sistema.

2.3.3 Prisijungę prie DIVEMO sistemos, mokyklos joje ras 4 ir/ar 8 klasių mokinių pirminius sąrašus, kuriuos turės patikslinti (šie pirminiai sąrašai bus sudaryti remiantis duomenimis iš Mokinių registro).

2.4 MOKINIŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS

2.4.1 Mokinių, dalyvausiančių testavime sąrašus ir papildomą reikalingą informaciją (mokomoji kalba, ugdymo programa,...) tikslina ir įveda pačios mokyklos DIVEMO sistemoje. Šie duomenys apie mokinius bus prieinami tik mokykloms, savivaldybė jų nematys.
2.4.2 DIVEMO sistemoje bus patalpinti pirminiai mokinių sąrašai, kuriuose pateikti duomenys iš Mokinių registro.
2.4.3 Tikslindama mokinių sąrašus mokykla turi:
- 2.4.3.1 Papildyti sąrašą (į sąrašą įtraukti mokinius, jeigu jų pateikiamame sąraše nėra).
- 2.4.3.2 Iš sąrašo ištrinti mokinius, kurie dėl vienų ar kitų priežasčių nebus testuojami.
- 2.4.3.3 Redaguoti informaciją, duomenis apie mokinius (pavyzdžiui pakeisti/patikslinti klasės pavadinimą, mokinio vardą, pavardę ir pan.).
- 2.4.3.4 Įvesti prašomus papildomus duomenis (klasės mokomoji kalba, mokinio mokymosi programa (jeigu mokinys mokosi pagal individualizuotą ar pritaikytą programą) ir kt.).

2.4.4 DIVEMO sistemoje mokykloms taip pat bus pateikti sąrašai, kiek testavimo medžiagos (testų sąsiuvinių ir klausimynų) joms yra atspausdinta. Spausdinant testavimo medžiagą buvo vadovaujamasi savivaldybės paraiškoje nurodytu mokinių skaičiumi kiekvienoje mokykloje. SVARBU! Mokyklų patikslintas mokinių skaičius negali viršyti DIVEMO sistemoje pateikiamo atspausdinto testų skaičiaus. Jeigu patikslintas mokinių skaičius viršija nurodytą atspausdintų testų kiekį, mokykla turi nedelsiant apie tai informuoti savivaldybę, o savivaldybė kuo skubiau pranešti NEC.
2.4.5 Mokinių sąrašus DIVEMO sistemoje mokyklos turi patikslinti nuo 2014 m. balandžio 7 d. iki balandžio 17 d.

2.5 TESTAVIMO MEDŽIAGA

2.5.1 Savivaldybėms pateikiama ši testavimo medžiaga:

4 lentelė

Klasė	Mokykloms lietuvių mokomąja kalba	Mokykloms rusų/ lenkų mokomąja kalba
4 KLASĖ	**Skaitymo** standartizuotas testas	**Skaitymo** standartizuotas testas – vertimas į rusų/lenkų kalbą
	Rašymo standartizuotas testas	**Rašymo** standartizuotas testas – vertimas į rusų/lenkų kalbą
	Matematikos standartizuotas testas	**Matematikos** standartizuotas testas – vertimas į rusų/lenkų kalbą
	Mokinio klausimynas	**Mokinio klausimynas** – vertimas į rusų/lenkų kalbą
8 KLASĖ	**Skaitymo** standartizuotas testas	**Skaitymo** standartizuotas testas – lietuvių kalba
	Rašymo standartizuotas testas	**Rašymo** standartizuotas testas – lietuvių kalba
	Matematikos standartizuotas testas	**Matematikos** standartizuotas testas – vertimas į rusų/lenkų kalbą
	Istorijos standartizuotas testas	**Istorijos** standartizuotas testas – vertimas į rusų/lenkų kalbą
	Mokinio klausimynas	**Mokinio klausimynas** – vertimas į rusų/lenkų kalbą

Pastaba. *Nurodytos (4 ar 8) klasės mokiniams bus pateikti vienodi vieno dalyko testai (kelių alternatyvių variantų nebus).*

2.5.2 Kiekvienos mokyklos ir klasės (4 ir 8 klasės) skirtingų dalykų testai ir mokinio klausimynai supakuoti atskiruose plastikiniuose vokuose.
2.5.3 Ant kiekvieno voko yra nurodyta, kuriai mokyklai ir kuriai klasei (4 ar 8-tai) skirtas vokas, kokio dalyko testai yra viduje.
2.5.4 Kai kurių mokyklų (labai didelių mokinių skaičiumi) vieno dalyko testai (pvz. matematikos) gali būti supakuoti dviejuose vokuose.
2.5.5 Visa testavimo medžiaga (vokai su testais ir klausimynais) savivaldybei bus supakuoti dėžėse. Rekomenduojama gavus dėžes patikrinti, ar jose pateikta visa reikiama medžiaga (ar visoms mokykloms visų rūšių testavimo medžiaga yra pateikta).
2.5.6 Atverti vokus iki nurodytos datos griežtai draudžiama – voką su konkretaus dalyko standartizuotais testais galima atplėšti tik to testo vykdymo dieną.

3 TESTAVIMO VYKDYMAS IR ADMINISTRAVIMAS MOKYKLOSE

3.1 PASIRUOŠIMAS TESTAVIMUI

3.1.1 Su mokyklų atstovais aptarti standartizuotų testų ir klausimynų administravimo organizavimo klausimus mokyklose. SVARBU atkreipti dėmesį, kad konkretaus dalyko standartizuotas testas yra vienodas visiems mokiniams, todėl svarbu mokinius testavimo metu susodinti taip, jog būtų minimizuota nusirašymo galimybė.
3.1.2 Testuojant mokyklose rusų ir lenkų mokomosiomis kalbomis svarbu atkreipti dėmesį, kad ketvirtokai turės atlikti matematikos, skaitymo ir rašymo testus savo mokomąja kalba; aštuntokai turės atlikti matematikos testus savo mokomąja kalba, o skaitymo ir rašymo užduotis – lietuvių kalba;
3.1.3 Iš anksto informuoti mokyklas, kad testuojamų klasių ketvirtokai ir aštuntokai testavimo metu turi turėti rašymo priemonę, pieštuką, trintuką, liniuotę. Atliekant matematikos testą skaičiuokliais naudotis negalima (išskyrus specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, kuriems specialistai rekomendavo kitaip).

3.2 BENDROSIOS TAISYKLĖS

3.2.1 Administruojant testą negalima atsakinėti į tokius klausimus, kurie galėtų mokiniams padėti ar sutrukdyti teisingai atsakyti į konkrečius testų klausimus.
3.2.2 Svarbu įsitikinti, kad visi mokiniai supranta, ką jie turi daryti, ir žino, kaip užrašyti savo atsakymus. Galima atsakinėti į su tuo susijusius klausimus.
3.2.3 Rekomenduojama, kad mokiniai be rimtos priežasties testavimo metu neišeitų iš testavimo patalpos.
3.2.4 Jei mokykloje testuojamos kelios klasės, testavimas turi būti vykdomas tuo pačiu metu.
3.2.5 Užtikrinti testų konfidencialumą (testavimo medžiagos NEGALIMA kopijuoti, nurašyti ir t.t.). Baigus testavimą visus testus supakuoti (taip pat ir nepanaudotus).

3.3 MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMOSI POREIKIŲ DALYVAVIMAS

3.3.1 Svarbiausia vadovautis nuostata, jog visų mokinių mokymosi pasiekimai yra svarbūs. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai testavimo dieną neturi patirti atskirties, jie turi teisę vienodomis sąlygomis (sudarant būtiniausias jų esminius specialiuosius poreikius atitinkančias sąlygas) dalyvauti mokymosi pasiekimų vertinime ir atlikti tuos pačius standartizuotus testus, kuriuos atlieka visi atitinkamos klasės mokiniai (ypatingais atvejais mokykla gali pati nuspręsti kitaip).
3.3.2 Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams būtina sudaryti esminius specialiuosius jų poreikius atitinkančias sąlygas, tačiau negalima suteikti pagalbos, dėl kurios mokinio rezultatai galėtų būti geresni. Svarbu, kad testų rezultatai parodytų realią padėtį ir padėtų planuojant mokiniui būtiną paramą ateityje.
3.3.3 Jeigu vis tik mokiniui atliekant testą buvo suteikta jo rezultatus paveikusi pagalba (pvz., skiriama daugiau laiko ir pan.), apie tai turi būti pažymėta mokinio testo sąsiuvinyje, ir šio mokinio rezultatai neturi būti suvedami į DIVEMO sistemą.

4 TESTŲ ADMINISTRATORIAUS VEIKSMAI M O K Y K L O J E

4.1 PASIRUOŠIMAS TESTAVIMUI

4.1.1 Tyrimo administratorius mokykloje pasiima mokinių sąrašą su mokinių kodais.
4.1.2 Mokinių kodai mokykloms bus sugeneruojami automatiškai DIVEMO sistemoje po mokyklos mokinių sąrašų patikslinimo. Šie kodai bus naudojami visiems testams ir klausimynui.
4.1.3 Administratorius atplėšia voką su testais, naudodamasis sąrašu ant kiekvieno testo užrašo mokinio kodą. Mokinio kodas užrašomas laukelyje „Vardas, Pavardė“ (žr. žemiau esančiame paveikslėlyje).
4.1.4 Naudojantis sąrašu mokiniams išdalijami užkoduoti testai.
4.1.5 Sąrašas, kuriame nurodytas mokinio vardas, pavardė bei kodas paliekamas mokykloje.

4.2 MOKINIŲ TESTAVIMO EIGA (TESTO ADMINISTRAVIMAS)

4.2.1 Iki 5-ių minučių vyksta pasiruošimas testavimui.
4.2.2 Administratorius perskaito „Bendruosius nurodymus“.
4.2.3 Administratorius skelbia testo pradžią. 4 klasei skiriama 45 min., o 8 klasei – 60 min.
4.2.4 Praėjus atitinkamai 4/8 klasei 40/55 minutėms, testo administratorius turi pranešti mokiniams, kad jiems liko dirbti 5 minutės.
4.2.5 Jeigu testavimo metu atsitiktų, jog kai kurie mokiniai testą užpildytų anksčiau už kitus, testų administratorius turi paprašyti mokinio dar kartą peržvelgti savo atliktą darbą, pasitikrinti ar tikrai viską atliko.
4.2.6 Pasibaigus testavimui supakuojami visi testai (taip pat ir nepanaudoti, jeigu dėl tam tikrų priežasčių kuris nors mokinys(-iai) nedalyvavo testavime).

5 KLAUSIMYNŲ PILDYMO ADMINISTRAVIMAS

5.1 Mokinio kodo užrašymas ant klausimyno viršelio. Mokinio kodą įrašyti **būtina**, nes tai leis Nacionaliniam egzaminų centrui susieti to paties mokinio atliktų testų įvertinimus ir klausimyno atsakymus.
5.2 Mokinių kodai ant klausimynų turi būti identiški, kaip ir ant šių mokinių testų sąsiuvinių. Tam naudojamas tas pats mokinių sąrašas su kodais.
5.3 Mokinio kodas užrašomas ant klausimyno viršelio tam skirtoje vietoje aiškiai, įsitenkant į skirto laukelio rėmus (žiūrėti žemiau esantį paveikslėlį).

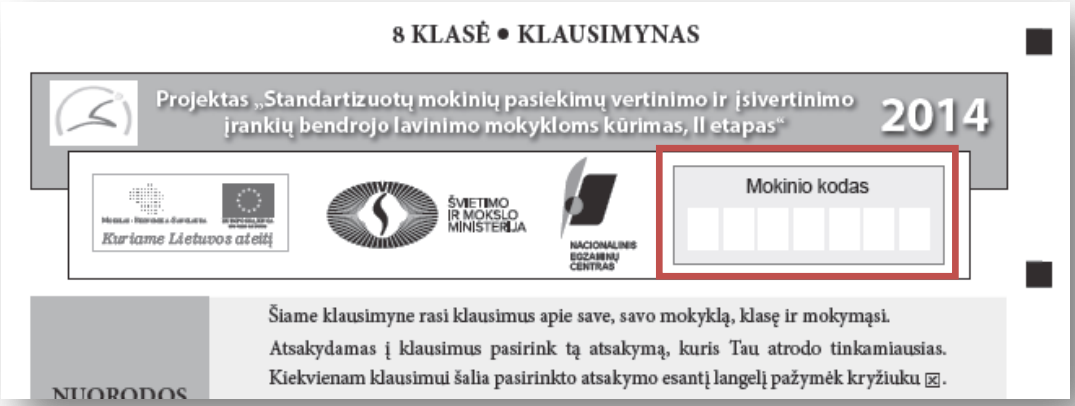

5.4 Mokinio kodo įrašymo nurodymai. Ranka rašomi skaičiai neturi būti stilizuoti, t.y. neturi būti papildomų užraitymų. Užpildytų klausimynų duomenys vėliau NECe bus skanuojami ir atpažįstami kompiuterinėmis programomis, todėl skaičius reikėtų rašyti kuo aiškiau ir tvarkingiau. Žemiau pateikti blogo užpildymo pavyzdžiai:

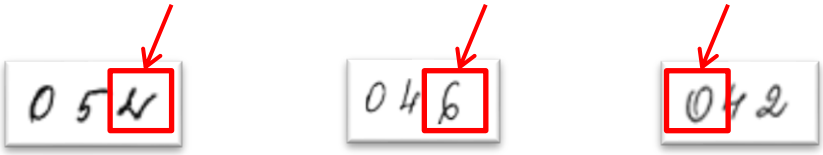

5.5 Mokinių, pildančių klausimynus instruktavimas. Mokiniams būtina paaiškinti, kad neskubėtų pildyti klausimyno, pirma atidžiai perskaitytų klausimą, stengtųsi kuo mažiau pribraukyti, nelamdytų lapo. Kiekvienam klausimui šalia pasirinkto atsakymo esantį langelį pažymėtų kryžiuku, o ne kitais simboliais. Stengtųsi tilpti į skirto langelio rėmus. Kitų to klausimo atsakymų langelių nežymėtų jokiais kitais simboliais. Klausimyną reikia pildyti tik mėlyna ar juoda spalva rašančiu rašikliu.
5.6 Klausimyno konfidencialumas. Mokiniams reikėtų paaiškinti, kad jų atsakymai nebus prieinami nei mokyklos mokytojams, nei administracijai, nes vos tik užpildžius klausimynus, jie bus sudėti į voką ir išsiųsti į Nacionalinį egzaminų centrą. Vėliau mokyklai bus pateikti tik apibendrinti klausimynų rezultatai. Mokiniams pildant klausimyną, mokytojai turėtų nesikišti, nestebėti, ką žymi mokiniai, nekomentuoti, papildomai nieko neaiškinti, mokiniai turi jaustis saugūs ir atsakinėdami pateikti savo nuomonę.
5.7 Pildymo trukmė. Administratorius, prieš paskelbdamas klausimyno pildymo pradžią, turi nurodyti, kad jam užpildyti bus skiriama apie 20 min. (pagal poreikį iki 30 min.).
5.8 Klausimynų grąžinimas. Mokiniams užpildžius klausimynus, jie **iš karto** sudedami į vokus ir išsiunčiami į savivaldybę, o iš savivaldybės – į NEC.

6 MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMAS

6.1 Standartizuotų testų vertinimo instrukcijos bus patektos KELTE (pateikimo grafiką žr. 1-oje ir 2-oje lentelėse).
6.2 Prieš mokinių darbų vertinimą vertintojų grupei rekomenduojama organizuoti vertinimo instrukcijų aptarimą.
6.3 Siekiant gauti patikimus rezultatus labai svarbu vadovautis vertinimo instrukcija, joje nurodytais vertinimo kriterijais.

7 DUOMENŲ SUVEDIMAS

7.1 Rezultatų suvedimas vykdomas DIVEMO sistemoje.
7.2 Savivaldybei bus pateikti visų jos mokyklų prisijungimai prie DIVEMO sistemos. Prisijungimai bus pateikti savivaldybės KELTO paskiroje nuo balandžio 29 d.
7.3 Kiekvienos mokyklos rezultatų suvedimas vyks tik DIVEMO sistemoje, prisijungus prie konkrečios mokyklos paskyros. Prisijungimas prie DIVEMO yra nepriklausomas nuo KELTO.
7.4 Detali duomenų suvedimo instrukcija bus įkelta į savivaldybės paskyrą KELTO sistemoje iki 2014 m. balandžio 29 d.
7.5 Mokinio tapatybės konfidencialumas. DIVEMO sistemoje įvedant rezultatus bus prašoma įvesti mokinio kodą (mokinio vardą ir pavardę žinos tik mokyklos atstovai).
7.6 Slaptažodžio naudojimas. Prisijungiant tuo pačiu mokyklos slaptažodžiu vienu metu duomenis gali suvedinėti keletas žmonių skirtingose darbo vietose (pvz.: vienas žmogus suvedinėja 8-tos klasės, kitas – 4-tos klasės duomenis arba vienas žmogus suvedinėja 4-tos klasės skaitymo, o kitas – 4-tos klasės matematikos duomenis).
7.7 Suvestų duomenų redagavimas ir patvirtinimas. Neteisingai suvedę mokinio testo duomenis galėsite juos koreguoti.
7.8 Nacionaliniam egzaminų centrui duomenys perduodami tik tada, kai suvedami visi mokyklos atitinkamos klasės mokinių (visų ketvirtokų arba visų aštuntokų) visų mokomųjų dalykų testų įvertinimai ir suvedimo programoje patvirtinama mygtuko paspaudimu, kad atitinkamos klasės duomenų suvedimas jau baigtas.
7.9 Kiekvienai mokyklai ir kiekvienam 4 ir 8 klasės mokiniui atskirai bus generuojami mokinio ir mokyklos profiliai (testų rezultatų ataskaitos).

8 MOKINIŲ IR MOKYKLOS PROFILIŲ SUKŪRIMAS IR PATEIKIMAS

8.1 Profilių kūrimo esminiai principai

8.1.1 Profiliai generuojami/kuriami NECe.
8.1.2 4 klasės ir 8 klasės profilių generavimas tarpusavyje nesusijęs ir pateikiamas atskirai.
8.1.3 Sugeneruoti profiliai bus patalpinami KELTO sistemoje.
8.1.4 Savivaldybė matys visų mokyklų ir mokinių profilius, duomenys juose bus pateikti be mokinių vardų ir pavardžių, bus naudojamas tik mokinio kodas.
8.1.5 Mokyklos matys tik savo mokyklos kiekvieno mokinio rezultatus ir bendrą mokyklos ataskaitą/profilį.
8.1.6 Mokinio profiliuose, skirtuose mokyklai, rezultatai bus pateikti su konkretaus mokinio vardu ir pavarde.

8.2 PROFILIŲ GENERAVIMO GRAFIKAS

5 lentelė

4 KLASĖ		8 KLASĖ	
Duomenys pateikti iki	Sugeneruojami profiliai	Duomenys pateikti iki	Sugeneruojami profiliai
Gegužės 13 d.	Gegužės 14 d.	Gegužės 21 d.	Gegužės 22 d.
Gegužės 20 d.	Gegužės 21 d.	Gegužės 28 d.	Gegužės 29 d.
Gegužės 27 d.	Gegužės 28d.	Birželio 4 d.	Birželio 5 d.
Birželio 3 d.	Birželio 4 d.	Birželio 11 d.	Birželio 12 d.

Pastaba. *Mokyklos, suvedusios ir pateikusios duomenis vėliau nei paskutinės nurodytos datos, mokinių ir mokyklų profilius gaus per vieną mėnesį nuo pateikimo datos.*

8.3 PROFILIŲ PATEIKIMAS MOKYKLOMS

8.3.1 Mokinio ir Mokyklos profiliai bus paskelbti per KELTO sistemą.
8.3.2 Mokykla, prisijungusi prie KELTO sistemos, gaus tik savo mokyklos rezultatus PDF formatu.
8.3.3 Jeigu mokykloje yra kelios paralelinės 4 ir/arba 8 klasės, mokinio profiliai bus pateikti atskiruose dokumentuose, kurių kiekvienas atitinka vieną mokyklos klasę. Dokumente bus sudėti visi tos klasės testus atlikusių mokinių profiliai.
8.3.4 Kiekvieno mokinio profilis bus pateikiamas atskirame lape.
8.3.5 Kiekvieno mokinio profilyje bus nurodyta to mokinio vardas ir pavardė. Ši informacija skirta tik mokyklos administracijai, mokinį mokančiam mokytojui, pačiam mokiniui, jo tėvams. Mokykla turėtų užtikrinti mokinio duomenų konfidencialumą.
8.3.6 Pateikiant mokinio profilį tėvams, rekomenduojama pridėti trumpus mokinio profilio paaiškinimus (paaiškinimai bus pateikti KELTE).
8.3.7 Per KELTO sistemą kiekvienai dalyvavusiai mokyklai bus pateikti šie testavimo rezultatai:
8.3.7.1 Trumpi mokinio profilio paaiškinimai (rekomenduojame šį dokumentą pateikti su kiekvieno mokinio profiliu; dokumentas skirtas mokinių tėvams ir mokytojams; jame paaiškinta, kaip skaityti ir interpretuoti gautus duomenis).
8.3.7.2 Trumpi mokyklos profilio paaiškinimai (skirta mokyklos administracijai ir mokytojams; paaiškinama, kaip skaityti ir interpretuoti gautus duomenis).
8.3.7.3 4 klasės mokinių profiliai pagal klases (tiek dokumentų, kiek buvo testuota klasių).
8.3.7.4 8 klasės mokinių profiliai pagal klases (tiek dokumentų, kiek buvo testuota klasių).
8.3.7.5 Bendras mokyklos 4 klasės mokinių rezultatų profilis.
8.3.7.6 Bendras mokyklos 8 klasės mokinių rezultatų profilis.

8.4 PROFILIŲ PATEIKIMAS SAVIVALDYBĖMS

8.4.1 Mokinio ir Mokyklos profiliai bus paskelbti per KELTO sistemą.
8.4.2 Savivaldybė, prisijungusi prie KELTO sistemos, gaus tik savo mokyklų, dalyvavusių testavime, rezultatus PDF formatu.
8.4.3 Mokinio profiliai bus pateikti atskiruose dokumentuose, kurių kiekvienas atitinka vieną mokyklą.
8.4.4 Tokiame mokyklos dokumente bus sudėti visų testus atlikusių tos mokyklos mokinių profiliai. Kiekvieno mokinio profilis pateikiamas atskirame lape.
8.4.5 Siekiant užtikrinti mokinio duomenų saugumą, mokinio profiliai savivaldybei bus pateikti be mokinių vardų ir pavardžių, o tik su mokinių kodais (Mokinių profiliai su vardais ir pavardėmis bus pateikti tik mokykloms (žr. profilių pateikimas mokykloms).
8.4.6 Per KELTO sistemą kiekvienai dalyvavusiai savivaldybei bus pateikti šie testavimo rezultatai:
8.4.6.1 Trumpi mokinio profilio paaiškinimai (paaiškinama, kaip skaityti ir interpretuoti mokinių profilių duomenis).

8.4.6.2 Trumpi mokyklos profilio paaiškinimai (paaiškinama, kaip skaityti ir interpretuoti mokyklų profilių duomenis).

8.4.6.3 4 klasės mokinių profiliai pagal mokyklas (tiek dokumentų, kiek buvo testuota mokyklų; be mokinių vardų ir pavardžių).

8.4.6.4 8 klasės mokinių profiliai pagal mokyklas (tiek dokumentų, kiek buvo testuota mokyklų; be mokinių vardų ir pavardžių).

8.4.6.5 Bendri kiekvienos mokyklos 4 klasės mokinių rezultatų profiliai (tiek dokumentų, kiek buvo testuota mokyklų; pateikiama pilna informacija, ta pati informacija, bus pateikta ir testuotai mokyklai).

8.4.6.6 Bendri kiekvienos mokyklos 8 klasės mokinių rezultatų profiliai (tiek dokumentų, kiek buvo testuota mokyklų; pateikiama pilna informacija, ta pati informacija, bus pateikta ir testuotai mokyklai).

MOKINIO PROFILIO PAVYZDYS

Mokyklai

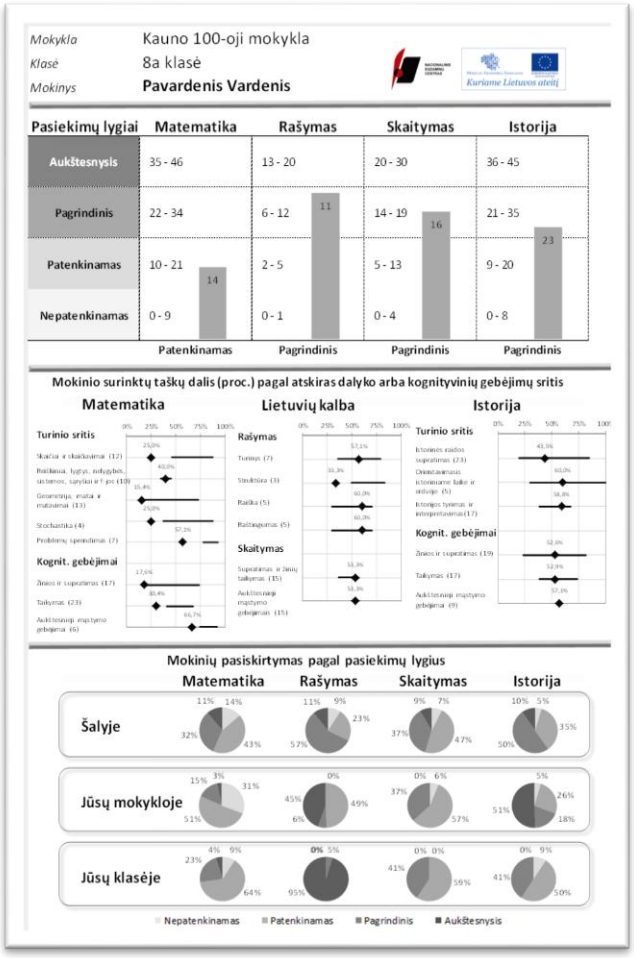

Savivaldybei

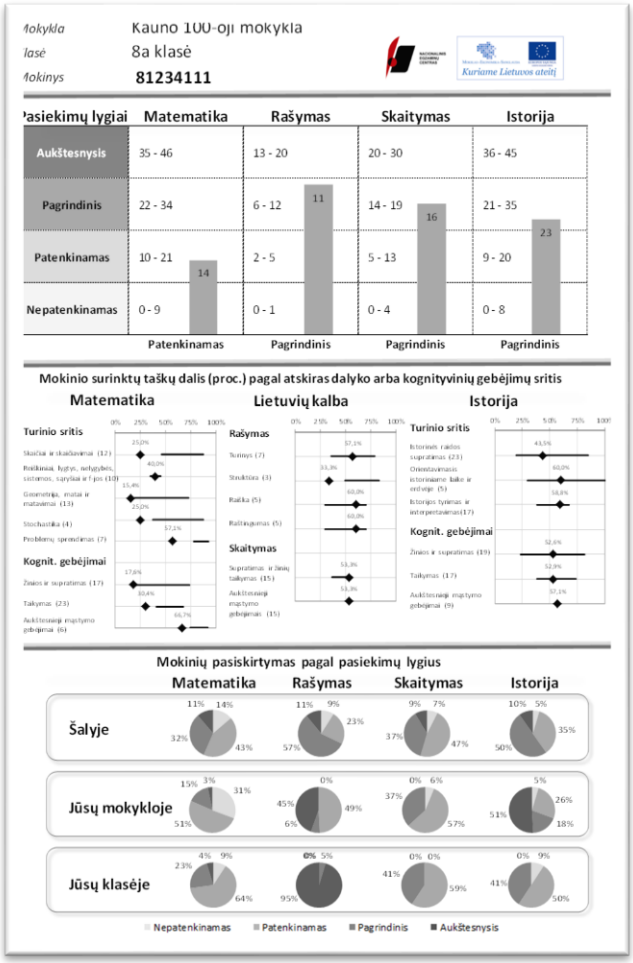

MOKYKLOS PROFILIO PAVYZDYS

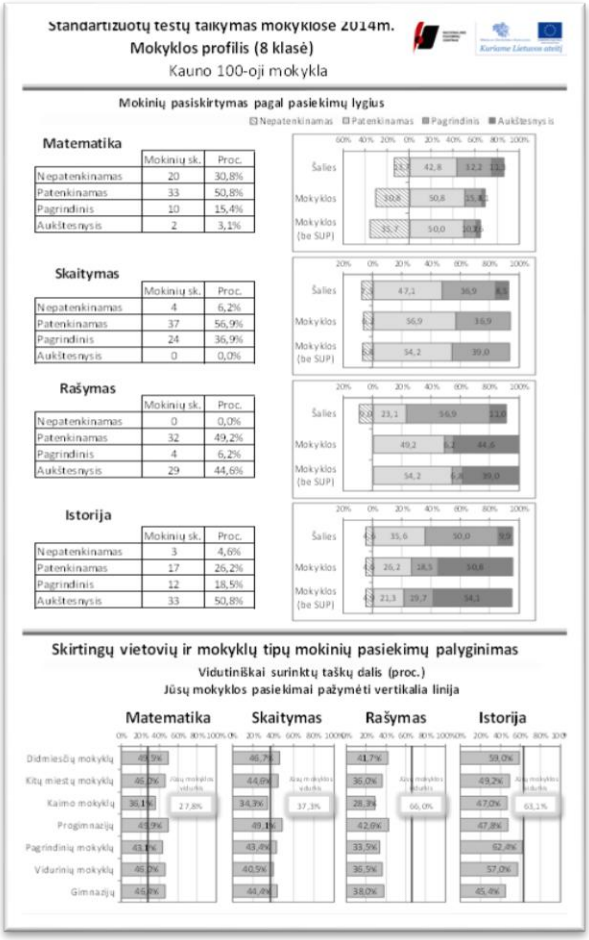

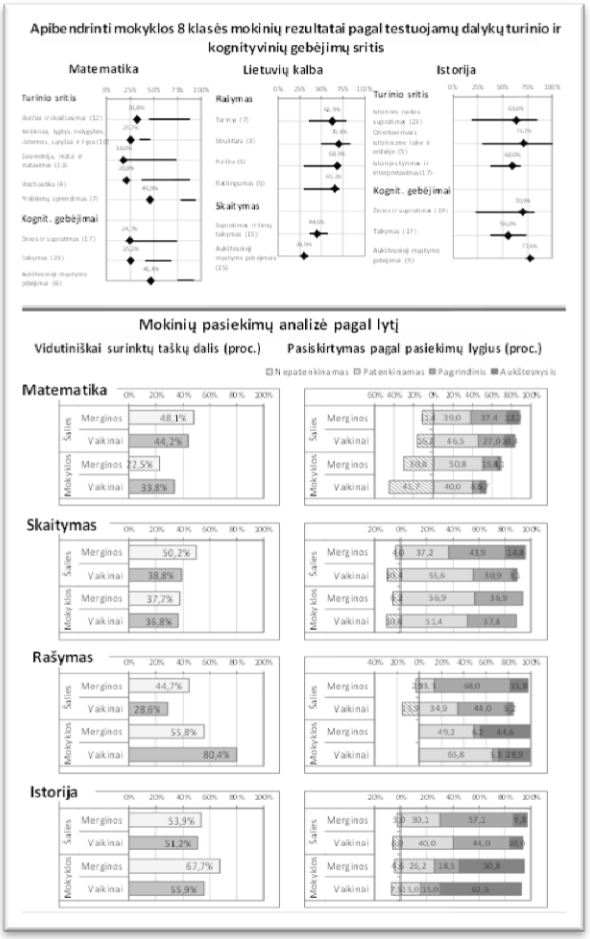

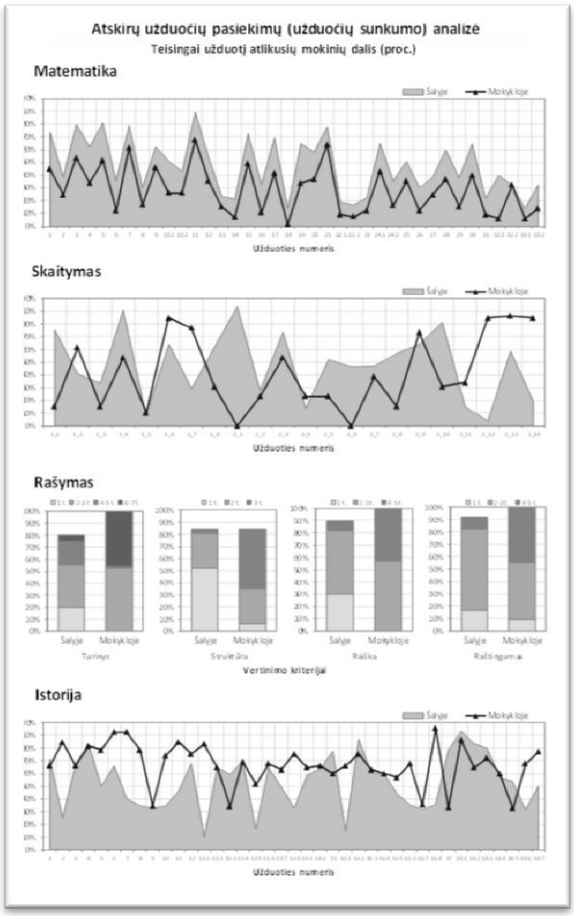

9 IŠPLĖSTINĖ SAVIVALDYBĖS ATASKAITA

9.1 Savivaldybės ataskaitoje bus pateikta integruota mokinių pasiekimų testų ir klausimynų duomenų analizė, apibendrinti savivaldybės rezultatai bei lyginamoji savivaldybės mokyklų rezultatų analizė.

9.2 Bus apskaičiuoti ir ataskaitoje pateikti (savivaldybei ir kiekvienai mokyklai) išvestiniai rodikliai: pridėtinė vertė, mokyklos klimatas, mokėjimas mokytis ir kt.

9.3 Numatomas ataskaitos turinys:

9.3.1 Lyginamieji 4 klasės mokinių standartizuotų testų ir mokinių klausimynų (išvestinių rodiklių) rezultatai.

9.3.2 Lyginamieji 8 klasės mokinių standartizuotų testų ir mokinių klausimynų (išvestinių rodiklių) rezultatai.

9.3.3 Apibendrinti savivaldybės mokyklų 4 klasės (bendrieji savivaldybės mokyklų rezultatai ir atskirai pagal mokyklas ir pagal klases tose mokyklose) mokinių rezultatai pagal testuojamų dalykų turinio arba kognityvinių gebėjimų sritis.

9.3.4 Apibendrinti savivaldybės mokyklų 8 klasės (bendrieji savivaldybės mokyklų rezultatai ir atskirai pagal mokyklas ir pagal klases tose mokyklose) mokinių rezultatai pagal testuojamų dalykų turinio arba kognityvinių gebėjimų sritis.

9.3.5 Apibendrinta lyginamoji informacija apie 4 klasės mokinių testuojamų dalykų testų surinktų taškų vidurkį procentais.

9.3.6 Apibendrinta lyginamoji informacija apie 4 klasės berniukų ir mergaičių matematikos, skaitymo ir rašymo testų surinktų taškų vidurkį procentais.

9.3.7 Apibendrinta lyginamoji informacija apie 8 klasės mokinių testuojamų dalykų testų surinktų taškų vidurkį procentais.

9.3.8 Procentinis rodiklis. Apibendrinta lyginamoji informacija apie 8 klasės berniukų ir mergaičių matematikos, skaitymo, rašymo ir istorijos testų surinktų taškų vidurkį procentais.

9.3.9 Apibendrinta lyginamoji informacija apie 4 klasės mokinių pasiskirstymą (proc.) pagal matematikos, skaitymo, rašymo pasiekimų lygius.

9.3.10 Apibendrinta lyginamoji informacija apie 8 klasės mokinių pasiskirstymą (proc.) pagal matematikos, skaitymo, rašymo, istorijos pasiekimų lygius.

9.3.11 Apibendrinta lyginamoji informacija apie savivaldybės ir mokyklų sukuriamą vidutinę pridėtinę vertę.

9.4 Savivaldybės ataskaita bus pateikta per KELTO sistemą iki š. m. spalio 20 d.

DUOMENŲ PATEIKIMO SAVIVALDYBĖS ATASKAITOJE PAVYZDŽAI

Voratinklinės diagramos.
Voratinklinėje diagramoje pateikiami įvairių rodiklių (testų rezultatai, pridėtinė vertė, mokyklos klimatas ir pan.) palyginimai. Šie rodikliai lyginami tarpusavyje, o taip pat lyginami savivaldybės iš šalies rezultatai. Rodiklių reikšmės pateikiamos standartizuotais taškais.

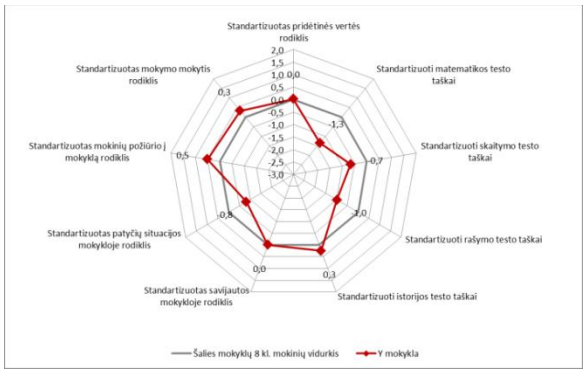

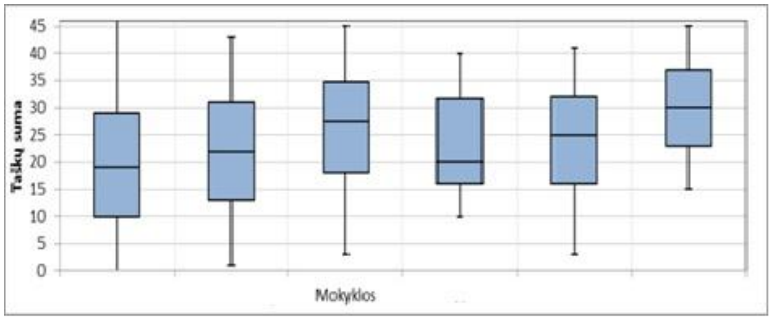

Stačiakampės diagramos.
Skirtingų mokyklų mokinių pasiekimų duomenims palyginti bus naudojamos stačiakampės diagramos. Stačiakampė diagrama susideda iš „dėžės“, perskirtos brūkšniu, bei „ūsų“. „Dėžė“ – stačiakampis, braižomas nuo pirmojo *imties reikšmių kvartilio* iki trečiojo kvartilio ir dalijamas brūkšniu į dvi dalis ties mediana (tai duomenų vidurys, bet ne vidurkis, t.y. taškas, nuo kurio 50 proc. visų pasiektų rezultatų yra – žemesni – pirmam ir antram kvartiliui priskiriamų mokinių pasiekti rezultatai, ir 50 proc. – aukštesni – trečiam ir ketvirtam kvartiliui priskiriamų mokinių rezultatai). „Dėžė“ atitinka lygiai pusę visų vaizduojamų duomenų (25 proc. mokinių, priskiriamų antram ir 25 proc. priskiriamų trečiam kvartiliui, pasiekimų). Nuo stačiakampio žemyn ir aukštyn brėžiami „ūsai“ iki mažiausios ir didžiausios duomenų reikšmės. Žemyn brėžiamas „ūsas“ rodo pirmajam kvartiliui priskiriamų mokinių, rezultatus (25 proc. prasčiausių rezultatų), aukštyn brėžiamas „ūsas“ rodo ketvirtajam kvartiliui priskiriamų mokinių, rezultatus (25 proc. aukščiausių rezultatų).
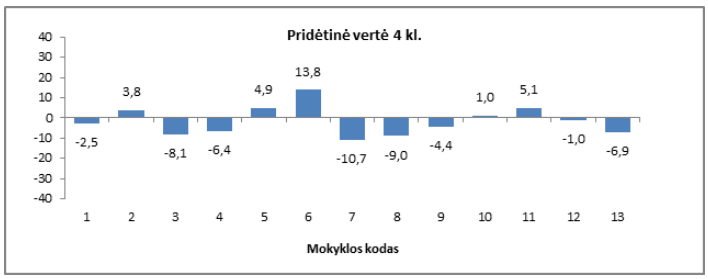
Pridėtinė vertė – vidutinis savivaldybės mokyklų/mokyklos indėlis kiekvieno tų/tos mokyklų/mokyklos mokinio pasiekimams. Atskiram mokiniui mokyklos sukurta pridėtinė vertė apskaičiuojama kaip skirtumas tarp konkretaus mokinio realių pasiekimų (testo rezultatų) ir prognozuojamų pasiekimų. Prognozuojami mokinių rezultatai apskaičiuojami atsižvelgiant į mokinio namų aplinkos ypatumus ir kai kurias asmenines savybes – tai, kas nuo mokyklos nepriklauso (arba priklauso labai mažai). Tuo tikslu įvertinama, kiek įvertinimo taškų vidutiniškai surenka kiti šalies mokyklų atitinkamos klasės mokiniai, pagal namų aplinką ir asmenines savybes panašūs į vertinamą mokinį. Pridėtinė vertė apskaičiuojama naudojantis mokinių užpildytų klausimynų duomenimis.